

Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

ítélete

Az ügy száma: Pfv.II.21.212/2020/4.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Nyíróné dr. Kiss Ildikó előadó bíró

Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

A felperes: Felperes1 (Cím2.)

A felperes képviselője:

Juhászné dr. Bogár Kornélia ügyvéd (Cím4)

Az alperes: Alperes1 (Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Rostás Laura ügyvéd (cím3)

A per tárgya: Házasság felbontása és járulékai

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Gyulai Törvényszék 2.Pf.25.097/2020/9.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Járásbíróság 5.P.20.648/2018/43.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 70.000 (hetvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye felülvizsgálatnak.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes és az alperes (a továbbiakban: a felek) 2015. március 28-án kötöttek házasságot, kapcsolatukból 2014. március 27-én R., 2017. április 9-én D. utónevű gyermekeik születtek.

[2] A nagyobb gyermek fejlődése kromoszóma rendellenesség miatt három hónapos korától elmaradást mutatott: beszédfejlődése megkésett, izomtónusa csökkent, koordinációs zavara, tartási rendellenessége, epilepszia betegsége van. A gyermek egészségi állapota miatti aggodalom és az ebből adódó többletfeladatok mindkét fél, de különösen a felperes számára olyan fokú pszichés megterhelést jelentett, amely miatt állandósultak közöttük a viták. A felperes mentális állapota a kisebb gyermek megszületése után tovább romlott, türelmetlenebb és feszültebb lett. Az alperes nem tudott kellőképpen segítségére lenni a megnövekedett feszültségek könnyebb elviselésében. Életközösségük 2018. február 15-én szűnt meg, amikor az alperes a felperes tulajdonában álló közös lakásból szüleikhez költözött. A gyermekek a felperes gondozásában maradtak, az alperes segítséget nyújtott az ellátásukban, rendszeres kapcsolatot tartott velük.

[3] A gyámhatóság az alperes jelzése alapján 2018. április 3-án elrendelte a gyermekek védelembe vételét. Az eljárásban kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleményében azt állapította meg, hogy a felperes erőteljesen feszült és labilis érzelmi állapota, indulatvezérelt viselkedése és elégtelen problémamegoldási készsége miatt nem képes megfelelő módon nevelni a gyermekeket; nem zárható ki, hogy fizikai és lelki sérülés okozásával gyermekei vagy önmaga ellen fordul, de pszichiátriai kezeléssel alkalmassá válhat gyermekei nevelésére. A gyámhatóság ezért - egyéb rendelkezések mellett – elrendelte a felperes pszichiátriai vizsgálaton, a szükséges terápián való részvételét.

[4] A felperest 2018. április 3. és 13. között a kórház pszichiátriai osztályán kezelték, április 18-tól május 4-ig adaptációs időszakot töltött, majd június 15-ig szuportív esetvezetésben részesült. Mentális állapota rendeződött, belátta a problémákat és megoldásukban együttműködött, képes volt önállóan is döntéseket hozni és gyermekeit ellátni. 2018. szeptember 28-tól négy alkalommal vett részt klinikai szakpszichológus által tartott szuportív jellegű foglalkozásokon. Az ekkor elvégzett pszichológiai vizsgálat nem jelzett kóros állapotot sem a szorongás, sem a depresszió értékekben, kompenzálódott mentális állapota nem nehezítette és nem gátolta az önálló gyermeknevelési képességét.

[5] A felperes 2018. decemberben kezdeményezte a gyermekek védelembe vételének felülvizsgálatát, mert a nagyobb gyermek viselkedésében olyan változásokat tapasztalt, amelyek alapján a szexuális bántalmazására következtetett. Az eljárásban kirendelt igazságügyi pszichiáter szakértő szakvéleményében a felperesnél fokozott érzékenységet és ingerlékenységet mutató személyiségjegyeket állapított meg, ami adaptációs zavarokat okozott, de nem érte el a kóros elmeállapot szintjét; elmeállapota nem korlátozta gyermeknevelési képességét. Az alperesnél sem volt igazolható kóros elmeállapot, szadisztikus viselkedés vagy szexuális aberráció. A gyámhatóság a 2019. január 31-én hozott határozatával fenntartotta a gyermekek védelembe vételét, mert a szülők egymás közötti, feszültséggel terhelt kapcsolata továbbra is fennállt: néha teljesen hétköznapi dolgokon vitáztak össze annyira, hogy a vitájuk rendőri intézkedésig fajult.

[6] A felperes a gyermekekkel a tulajdonában álló, három szobás lakásban lakik. 2019. január 7. óta a városi önkormányzat pénzügyi és adójogi csoportjában dolgozik.

[7] Az alperes a szülei tulajdonában álló négy és fél szobás ingatlanban lakik szíveségi lakáshasználóként szüleivel és a testvérével, egyedül használja az emeleten lévő önálló lakrészt. Portásként dolgozik, havi nettó keresete 138.000 forint. A gyermekekkel kedden és csütörtökön 16-tól 19 óráig tartja a kapcsolatot úgy, hogy a nagyobb gyermek a kedd éjszakát is nála tölti. Szombatonként 17 órakor megy a gyermekekért; a kisebb gyermeket 19 órakor visszaviszi a felpereshez és vasárnap 8 órakor ismét érte megy, a nagyobb gyermek pedig szombaton nála alszik és a két gyermeket együtt viszi vissza a felpereshez vasárnap 12 órára.

A kereseti kérelem, az alperes védekezése és viszontkeresete

[8] A felperes keresetében – egyéb, a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett kereseti kérelem mellett – mindkét gyermek szülői felügyeletének gyakorlására való feljogosítását kérte.

[9] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és viszontkeresetében elsődlegesen mindkét gyermek; másodlagosan a R. utónevű gyermek szülői felügyeletének gyakorlására való feljogosítását kérte. A felperes a viszontkereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[10] Az elsőfokú bíróság ítéletében – egyéb, a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett rendelkezések mellett – mindkét gyermek szülői felügyeletének gyakorlására a felperest jogosította fel és az alperes erre irányuló viszontkeresetét elutasította. Döntését a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:167. § (1) és (2) bekezdés rendelkezéseire alapította.

[11] Értékelte, hogy a gyermekek az életközösség megszűnése óta a felperes gondozásában élnek, az alperes pedig rendszeres és szoros kapcsolatot tart fenn velük. A testvérek kötődését az egymáshoz való ragaszkodás, szeretetkapcsolat jellemzi, elválasztásuk egyértelműen hátrányt jelentene a számukra, pszichésen megterhelné őket, feszültséget, szorongást okozna nekik.

[12] Rögzítette, hogy a felperes indulatkezelése az alperesénél kedvezőtlenebb. A felek közötti viszony olyan mértékben feszült és indulatokkal teli, hogy nem tudnak egymással a gyermekeik érdekében elvárható módon kommunikálni. Mindkét fél részéről hiányzik az együttműködés. A gyermekek védelembe vétele iránti eljárásban készült szakvélemény még azt tartalmazta, hogy a felperes önállóan nem alkalmas a gyermekek nevelésére. Utána azonban pszichés állapotának rendezése érdekében orvosi segítséget vett igénybe, jelenleg is kezelésre jár és gyógyszeres terápiában részesül, amely mellett állapotában olyan mértékű javulás következett be, hogy alkalmas gyermekei nevelésére és ellátására.

[13] Az elsőfokú bíróság a felek előadása, a tanúvallomások és az igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleménye alapján azt állapította meg, hogy a szülői felügyelet gyakorlásához szükséges objektív és szubjektív feltételek mindkét félnél adóttak. A konfliktusok mindkét szülő alkalmasságát lerontó tényezőként vehetők figyelembe, de mindketten őszinte, szeretetteljes ragaszkodással, erős, szoros kötődéssel viszonyulnak a gyermekeikhez. Mindketten átlagosan alkalmasak a gyermeknevelésre és a gyermekek kötődése mindkét szülőhöz erős. A felperes környezete a gyermekek testi, értelmi, erkölcsi fejlődését kedvezőbben biztosítja, biztonságérzetet ad a gyermekeknek, ennek az állandósága fontos a személyiségfejlődésük szempontjából. Mindkét gyermek szülői felügyeletének gyakorlására ezért a felperest jogosította fel.

[14] Az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében részben megváltoztatta: a R. utónevű gyermek szülői felügyeletének gyakorlására az alperest jogosította fel.

[15] Az adott ügyben két, gyermeknevelésre egyaránt alkalmas, gyermekeihez kötődő szülőről van szó, akiknél a lakáskörülmények, a gyermeknevelés anyagi és személyi feltételei egyformán biztosítottak. Ezért a további körülményeknek, a kisebb különbségeknek is jelentősége van, amelyeket a másodfokú bíróság részben eltérően értékelt.

[16] A perben kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő véleményében annyi különbséget tett a felperes terhére, hogy mindkét szülő nevelési alkalmassága átlagos, de a felperes nevelési alkalmasságát diszharmonikus érzelmi működése negatívan befolyásolja. A gyámhivatali eljárásban készült, az elsőfokú bíróság által okirati bizonyítékként figyelembe vett szakvélemény pedig azt a megállapítást tartalmazta, hogy a felperes önállóan nem alkalmas; az alperes pedig alkalmas a gyermekek nevelésére.

[17] A másodfokú bíróság értékelte, hogy a nagyobb gyermek az átlagos, vele egykorú gyermekekhez képest jóval több szülői támogatást, törődést igényel; továbbá azt, hogy a nagyobb gyermek születése után a felperesnek nem kizárólag a párkapcsolati problémákra, hanem a gyermek egészségi állapota miatti nagyobb megterhelésre is visszavezethető pszichés problémái jelentkeztek. A felperes ugyanakkor nem csak az alperessel és a családtagjaival, hanem külső személyekkel is az átlagosat meghaladó mértékben került konfliktusba: így a családsegítő központ munkatársával, a szakvélemény készítésekor az igazságügyi szakértővel, a lakásánál szolgálatot teljesítő rendőrrel, az alperes munkahelyén az alperes munkatársával és az ott dolgozó más személyekkel is.

[18] A másodfokú bíróság a felperes személyiségjegyeiből, a gyermek születése után kialakult pszichés problémáiból és az átlagosat meghaladó gyakoriságú konfliktushelyezeteiből arra következtetett, hogy a felperes számára a két gyermek egyedüli ellátásnak terhe olyan nagy mértékű igénybevételt jelent, amely a két testvér külön szülőnél történő nevelését teheti indokolttá.

[19] A nagyobb gyermek a házassági életközösség megszűnése után sok időt töltött az alperes lakásában, ezért ez a környezet, ahol egyébként az apai nagymama is él, számára nem idegen. A perben kirendelt szakértő szakvéleményében rögzítette, hogy a nagyobb gyermek beszédfejlődésének elmaradása miatt nem volt bevonható a beszélgetésbe és pszichológiai vizsgálatot sem lehetett elvégezni nála. A kisebb gyermeket pedig életkora miatt nem lehetett sem beszélgetéssel, sem játékkal bevonni a vizsgálatba, pszichológiai tesztekkel sem volt vizsgálható. A gyermekekre ezért a szülők szolgáltatott adatokat és a vizsgálat megállapításai a vizsgálati helyzetben történt megfigyelés, továbbá a szülőktől nyert adatok alapján történtek. A másodfokú bíróság nagyobb jelentőséget tulajdonított a perben kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő azon megfigyzésének, hogy a megfigyelés ideje alatt ez a gyermek több alkalommal kérezkodott az alperes ölébe és hosszabb ideig tartózkodott nála, ami az apa-gyermek kapcsolat erősségét jelzi. A kisebb gyermeknél pedig a vizsgálati helyzet megfigyelései alapján az anya-gyermek kapcsolat kiemelkedő fontosságát írta le.

[20] A gyámhivatali eljárásban és a perben kirendelt szakértő a testvérek kötődését nem vizsgálta, ezért az elsőfokú bíróság nem a perben beszerzett bizonyítékok, hanem az általános élettapasztalat alapján rögzítette, hogy a testvérek egymáshoz fűződő kötődését a testvérkapcsolatokra általában igaz egymáshoz való ragaszkodás, szeretetkapcsolat jellemzi és elválasztásuk hátrányt jelentene a számukra, pszichésen megterhelné őket. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény hatálya alatt alkalmazott, a gyermek elhelyezésével kapcsolatos szempontokat tartalmazó 17. számú Irányelv és a kialakult bírósági gyakorlat is fontosnak tartotta a testvérek együtt nevelkedését, de ha a körülmények mást indokolnak, nem kizárt a testvérek külön háztartásban nevelkedése sem. Nem sérti a testvérek közötti kötőerőt, ha közösségük a rendszeres és széles körű kapcsolattartással fennmarad (Kúria Pfv.II.20.863/2015/5). Az adott esetben lehetséges a gyermekek szoros kapcsolatának fenntartása, mert a felek és a gyermekek egy településen élnek. A szülői felügyelet megosztása a felek közötti kíváncsatos felelős szülői magatartás megerősödéséhez, a gyermekek érdekében szükséges együttműködés elmélyüléséhez is vezethet (Kúria Pfv.II.20.863/2015/5).

[21] A nagyobb gyermek az átlagosnál jóval több gondoskodást, odafigyelést igényel és - bár ezt mindkét szülő képes és hajlandó is nyújtani számára - az alperes az, akinek ez személyiségjegyei folytán kisebb mértékű pszichés megterhelést jelent. A R. utónevű gyermek érdekeit ezért speciális szükségleteire is figyelemmel az szolgálja, ha a szülői felügyeletet az alperes gyakorolja.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[22] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a felülvizsgálattal érintett körben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását; másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 300. § (1) bekezdését, a 383. § (2) bekezdését és a 384. § (2) bekezdés a) pontját jelölte meg.

[23] A jogerős ítélet a Pp. 300. § (1) bekezdését azért sérti, mert a másodfokú bíróság szakkérdésben szakértő kirendelése és szakvélemény beszerzése nélkül döntött. Szakkérdés lett volna annak megállapítása, hogy milyen a testvérek egymáshoz való kötődése, elválasztásuk hátrányos-e számukra. Ennek bizonyítása az alperest terhelte volna, de erre nem terjesztett elő bizonyítási indítványt és hivatalbóli bizonyítás sem folyt a kérdésre.

[24] A másodfokú bíróság a bizonyítékok téves mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy az alperes feljogosítása a nagyobb gyermek szülői felügyeletének gyakorlására a tehermentesítését és mentális állapotának fenntartását biztosítja; ezzel nem a gyermekek érdekeit helyezte előtérbe. Mentális állapota folyamatosan javult két gyermek nevelése mellett is, amelyből levonható az a következtetés, hogy nem a beteg gyermek ellátása okozott neki pszichés megterhelést, hanem az állapotával való szembesülés és ezzel egyidejűleg az, hogy a problémáival magára maradt. A másodfokú bíróság tévesen mérlegelte kezelőorvosának és az alperes édesanyjának tanúvallomását is.

[25] Részletesen előadta azokat a jogerős ítélet meghozatala után bekövetkezett tényeket, amelyekből egyértelműen látszik, hogy az alperes nem képes megfelelően gondoskodni a R. utónevű gyermekekről.

[26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. A felperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadta, ami - ha csak nem kirívóan okszerűtlen - nem támadható felülvizsgálattal.

[27] A gyermekek testvéri kötődését a nagyobb gyermek állapota és a kisebb gyermek alacsony életkora miatt nem is lehetett volna szakértői módszerekkel vizsgálni. Értékelni lehetett ugyanakkor azt, hogy a vizsgálat alatt a gyermekek nem egymás társaságát keresték, hanem a nagyobb gyermek hozzá, a kisebb gyermek pedig a felpereshez bújt több alkalommal. Ebből az a következtetés vonható le, hogy nem mutatható ki a gyermekek közötti szoros kapcsolat, illetve ennek erősségét meghaladja a szülők felé fennálló kötődésük.

[28] A gyermekek külön nevelkedése azért nem hátrányos számukra, mert a testvéri közösség fenntartása a rendszeres és széles körű kapcsolattartással megfelelően biztosított. Okirati bizonyítékokat csatolt annak igazolására, hogy a jogerős ítélet meghozatala óta eltelt fél év a R. utónevű gyermek életére pozitív hatással volt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[29] A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása előtt a Kúria az alábbiakra mutat rá: a felülvizsgálat nem az első- és másodfokú eljárás folytatása, nem harmadfokú eljárás, hanem szigorú rendelkezések által szabályozott rendkívüli perorvoslat. A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő voltát.

[30] A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló – az 1/2017. Polgári jogegységi határozat alapján a Pp. hatálya alá tartozó ügyekben is irányadó – 1/2016. (II.15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 4. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem, mint az eljárást megindító és annak kereteit meghatározó rendkívüli jogorvoslati eszköz jogi jelentősége egyebek között abban jelölhető meg, hogy a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ok vagy okok keretei között bírálhatja felül. Ennek következtében csak azon jogszabálysértés, vagy jogszabálysértések fennállását vizsgálhatja, amelyeket a fél felülvizsgálati kérelmében megjelölt.

[31] A Pp. 413. § (1) bekezdése a felülvizsgálati kérelem tartalmi kellékeit úgy határozza meg, hogy annak – egyebek mellett – tartalmaznia kell: a jogszabálysértés pontos megnevezésével, a jogszabályhely megjelölésével azt az eljárási, illetve anyagi jogi szabálysértést, amely kihatott az ügy érdemi eldöntésére; annak indokait, hogy a fél az új határozat hozatalát vagy a határozat hatályon kívül helyezését milyen okból kívánja; a Kúria

döntésére vonatkozó határozott kérelmet, hogy a kérelmező milyen tartalmú döntés meghozatalát kívánja.

[32] A PK vélemény 3. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem központi eleme a megsértett jogszabályhely megjelölése és a jogszabálysértés körülírása. Az előbbivel szemben az a követelmény érvényesül, hogy a fél a felülvizsgálati kérelemben pontosan jelölje meg a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek megsértésére hivatkozik. A jogszabálysértés tartalmi körülírása keretében pedig a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet általa sérelmezett és a rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatosan részletesen ki kell fejtenie jogi álláspontját.

[33] Ha a fél felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet több okból is támadja; vagyis több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásnak rendelkeznie kell a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelményekkel (PK vélemény 6. pont). A felülvizsgálati kérelem előterjesztőjének tehát valamennyi, a jogerős ítélet jogszabálysértő voltára történő hivatkozása esetében konkrétan meg kell jelölnie az álláspontja szerint megsértett jogszabályhelyet, szövegesen elő kell adnia a jogszabálysértést és a jogszabálysértésre való hivatkozás indokait. Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatóak, amelyek esetében a Pp. 413. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesültek (Kúria Pfv.20.301/2015/6. megjelent: BH 2015.307.).

[34] A Kúria ezért elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felülvizsgálati kérelem mennyiben felelt meg ezeknek a jogszabályi feltételeknek.

[35] A felperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság mérlegelését sérelmezte. Azt állította, hogy a bizonyítékok téves mérlegelésének eredményeként állapította meg: az alperes képes a nagyobb gyermek gondozására és a gyermek érdekében az áll, ha a szülői felügyeletet az alperes gyakorolja. Megsértett jogszabályhelyként azonban nem hivatkozott az ezt szabályozó Pp. 279. § (1) bekezdés sérelmére. A Kúria ezért érdemben nem vizsgálta a felperesnek a bizonyítékok jogszabálysértő mérlegelésére vonatkozó állítását.

[36] A Pp. 422. § alapján a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős ítélet meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt. Ezekből a jogszabályi rendelkezésekből az következik, hogy a Kúria a felülvizsgálati eljárásban kizárólag az első- és másodfokú eljárásban is rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelheti, a jogerős ítélet meghozatala után bekövetkezett tényeket és ezek bizonyítékait nem. A Kúria ezért nem vizsgálta érdemben a feleknek a jogerős ítélet meghozatala után bekövetkezett tényekre tett előadását és a felülvizsgálati kérelemhez csatolt okirati bizonyítékot.

[37] A Kúria a felülvizsgálati kérelem korlátaira tekintettel kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő-e a szakértői bizonyítás hiánya miatt. A felülvizsgálati kérelem érdemben elbírálnak része megalapozatlan.

[38] A felperes alaptalanul állította a Pp. 300. § (1) bekezdése megsértését, amely szerint szakértőt kell alkalmazni, ha a perben jelentős tény megállapításához, megítéléséhez különleges szakértelem szükséges.

[39] A polgári eljárásjog elve a szabad bizonyítás, amelyet együttesen fejez ki a Pp. 263. § (1) bekezdésben, a 278. § (1) bekezdésben és a 279. § (1) bekezdésben foglalt szabályozás. A bizonyítási mód és a bizonyítási eszköz megválasztásának szabadsága azt jelenti, hogy a bíróság a bizonyításban érdekelt fél indítványa figyelembevételével - vagy a törvény kifejezett rendelkezése alapján hivatalból - szabadon választja meg a bizonyítandó tény bizonyítására legalkalmasabb bizonyítási módokat: a tanú-, a szakértői-, az okirati bizonyítást és a szemlét; továbbá a bizonyítási eszközöket: a Pp.-ben nevesített tanút, szakértőt, okiratot, kép- és hangfelvételt és egyéb tárgyi bizonyítási eszközöket.

[40] Ez alól akkor van kivétel, ha a jogszabály kifejezetten kötelezővé teszi valamelyik bizonyítási módot: így pl. a különleges eljárások között szabályozott gondnoksági perekben a Pp. 444. § (1) bekezdése előírja az alperes elmeállapotának vizsgálatára és a választójogból való kizárás megítélése tárgyában igazságügyi pszichiátriai szakértő kirendelését. A szülői felügyelet gyakorlásának rendezése iránti perekben nincs ilyen jogszabályi előírás. A Pp. 477. § (2) bekezdésnek az adott ügy jogerős elbírálása után hatályba lépett, így az eljáró bíróságok által még nem is alkalmazhatott rendelkezése is csak lehetőségként szabályozza a szülők és a gyermekek szakértői vizsgálaton való részvételre kötelezését. A jogerős ítélet ezért nem sérti a Pp. 300. § (1) bekezdését. A Kúria a korábban kifejtett indokok miatt azt pedig nem vizsgálhatta, hogy a másodfokú bíróság döntése az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul-e.

[41] Ennek eredményeként a másodfokú bíróság nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt további jogszabályokat; a Pp. 383. § (2) bekezdését és a 384. § (2) bekezdés a) pontját.

[42] A Kúria a kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálattal támadott részében nem sértette a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási jogszabályhelyeket, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[43] A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a felperes a Pp. 405. § (1) bekezdése szerint alkalmazott 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapított felülvizsgálati eljárási költségét.

[44] A felperes a Pp. 101. § (1) bekezdése alapján köteles a tárgyi költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontja és az 50. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (1)–(2) bekezdése alapján az állam javára, az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára, a 4. § (4) bekezdése szerinti eljárásban.

[45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[46] A Kúria ítélete elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. március 30.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró